

Klimat- och näringslivsdepartementet

Via e-post till:

kn.remissvar@regeringskansliet.se

siri.saeed@regeringskansliet.se

Contact
Stefan Johansson
+46705202260
stefan.j.johansson@teliacompany.com

Reference
2025-03-21 KN2025/00748 och KN2025/00567

Remissvar över betänkandet Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet (SOU 2025:22), KN2025/00748 och KN2025/00567

Telia Sverige AB har tagit del av betänkandet Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet (SOU 2025:22) och vill inkomma med synpunkter på betänkandet såvitt avser förslaget avseende lag om offentlig säljverksamhet.

Sammanfattning

- Telia välkomnar det förslag som lämnas i betänkandet att ändra konkurrenslagens konfliktlösningsregel och istället införa en ny lag om offentlig säljverksamhet. Telia delar utredningens bedömning att det behövs tydligare regler som kan användas för att åtgärda de problem som uppstår när offentliga aktörer bedriver säljverksamhet och konkurrerar med privata aktörer. Enligt Telia är också rimligt att offentligt bedrivna företag ska följa särskilda konkurrensregler när de konkurrerar med privata aktörer, vid sidan om de generella konkurrensreglerna.
- Telia delar uppfattningen att statliga, regionala och kommunala aktörer bör behandlas lika och anser att de åtgärder som föreslås för att säkerställa att reglerna upprätthålls är lämpliga. Det är också naturligt att Konkurrensverket utövar tillsyn och får de utredningsbefogenheter som föreslås.
- Lagen bör utformas på ett sätt som tar omhand de olika typer av situationer som uppkommer och som påverkar möjligheterna för privata företag att bedriva verksamhet, och Telia anser att vissa tydliggöranden behövs. Utöver förfaranden som tillämpas i en säljverksamhet bör det bl.a. tydliggöras att förfaranden som vidtas av en offentlig aktör för att främja en säljverksamhet också bör omfattas av förbudet. Vissa begrepp bör också ses över.
- Telia anser att en subsidiär talerätt behöver finnas och att överklagande bör ske till patent- och marknadsdomstolarna.

Förslaget till lag om offentlig säljverksamhet

Bakgrund

Telia och dotterbolaget Skanova AB bedriver verksamhet i hela Sverige. Telia erbjuder privatkunder, företag och offentlig verksamhet fasta och mobila elektroniska kommunikationstjänster genom bolagets egna nät och genom andra operatörers nät. Skanova har ett rikstäckande fibernät som når samtliga kommunhuvudorter och har därutöver fiberaccessnät till bostäder, företag och offentliga byggnader i en mycket stor andel av Sveriges kommuner. Genom Skanovas nät kan andra operatörer hyra

fiberförbindelser eller nätkapacitet för sina egna nät eller för att erbjuda tjänster till sina kunder.

Inom de verksamheter som Telia och Skanova bedriver i Sverige har under många år uppkommit frågor som berör hur kommuner och andra offentliga aktörer agerar när de i någon form bedriver en verksamhet som konkurrerar med den verksamhet som Telia eller Skanova bedriver. Detta problem har ökat de senaste åren. I ett större antal fall har bolagen tillskrivit den berörda offentliga aktören med hänvisningar till bl.a. KOS-reglerna i konkurrenslagen och i några fall har bolagen sett sig föranledda att väcka frågan hos eller lämna in klagomål till Konkurrensverket. I vissa fall har den berörda offentliga aktören insett det otillbörliga i sitt förfarande och rättat sig, andra har valt att fortsätta det ifrågasatta förfarandet. Inget av de fall som väckts hos Konkurrensverket har kommit att prioriteras hela vägen.

Inom telemarknaden, och inom IT-området, har det visat sig finnas ett stort intresse för offentliga aktörer att påbörja verksamheter. Verksamheter inom dessa områden har oftast börjat som interna projekt för att förse den offentliga aktören med infrastruktur eller kommunikationstjänster "för eget bruk" för att senare gå över till att bli en regelrätt säljverksamhet på marknaden. Flertalet av stadsnäten har en sådan bakgrund, men även IT-tjänster som tillhandahålls av en statlig aktör och som därefter blivit en säljverksamhet har påbörjats på liknande sätt. Mindre vanligt är att offentliga aktörer direkt påbörjar en konkurrerande säljverksamhet, men det förekommer.

När väl verksamheten är igång finns ofta en ambition att utveckla eller utvidga verksamheten på olika sätt. Frågan om de kommunala stadsnätens utvidgning av tjänsteerbjudandet genom att gå högre upp i förädlingskedjan och erbjuda tjänster, utöver s.k. svartfiber är ett växande problem. Till det kommer vissa kommunala stadsnätets utvidgning geografiskt utanför kommunen genom olika former av kluster och gemensamt ägande, en fråga som Konkurrensverket uppmärksammat genom en skrivelse till dåvarande Infrastrukturdepartementet.¹

Även om det förekommer ifrågasatta förfaranden som utförs direkt i offentliga aktörers säljverksamhet inom telekommunikationsmarknaden är det Telias uppfattning att betydligt fler ifrågasatta förfaranden härrör från en kombination av en offentlig säljverksamhet och en annan funktion hos den offentliga aktören. Ett förhållandevis vanligt typfall är att en kommuns gatuenhet nekar ett individuellt schaktillstånd för utbyggnad av fiber till en privatägd kontors- eller flerfamiljsfastighet med hänvisning till att fastigheten är fiberansluten till det kommunala stadsnätet, eller att ett kommunalt bostadsbolag vägrar indragning av fiber för att ansluta till fastighetsnätet, där kommunens stadsnät har fiber till fastigheten och/eller redan är leverantör. Kommuners vägran att ingå markavtal för utbyggnad av fiber med hänvisning till att fiber erbjuds av kommunens stadsnät har dock avtagit efter Patent- och marknadsdomstolens dom i det mål avseende Hässleholms kommun som redogörs för i Betänkandet.²

Ett liknande typfall där två enheter inom det offentliga är involverade är offentliga upphandlingar som görs av offentliga aktörer, eller ett visst stöd (statsstöd) för utbyggnad som öppnas för ansökningar utan att vara offentlig upphandling, är utformad på ett sätt som gynnar den hel- eller delägda offentliga säljverksamheten. Mot offentliga upphandlingar som inte följer upphandlingsreglerna kan möjligen rättelse erhållas via begäran om överprövning, men endast om en aktör deltagit i upphandlingen.

Med denna bakgrundsbeskrivning vill Telia framhålla att verksamheter som bedrivs och förfaranden som tillämpas inom telekommunikationsmarknaden och som snedvrider konkurrensen och otillbörlig påverkar möjligheterna för privata aktörer, inte alltid sker "i en säljverksamhet"

¹ Se redogörelsen i Betänkandet s. 310 avseende det kommunägda företaget Norrsken AB.

² Se s. 286f.

utan i en vidare kontext. Verksamheter som bedrivs och förfaranden som tillämpas förekommer i olika sammanhang och kan ske i olika skeden, men likväl skapa motsvarande otillbörliga påverkan på möjligheterna för privata aktörer att bedriva verksamhet på marknaden. Detta minskar innovationsviljan och utvecklingen av nya tjänster på den svenska telekommarknaden, och riskerar att Sverige faller efter som IT-nation.

Behovet av regler för offentlig verksamhet som konkurrerar med privata aktörer

Betänkandets genomgång av de fall som prövats enligt KOS-reglerna och erfarenheter från dessa visar på ett tydligt sätt att dessa regler och hur de tillämpats inte varit tillräckliga och att de har inneburit en komplicerad prövning för att söka lösa problem när offentliga verksamheter på olika sätt agerar eller konkurrerar med privat verksamhet. Även Telias erfarenhet är att det har varit svårt att få till stånd ändrade beteenden med hänvisning till KOS-reglerna. Medvetenheten om reglerna i kommunerna förefaller dessutom ha varit låg.

Med hänsyn till de beskrivna fördelarna som offentliga företag har är det rimligt att offentligt bedrivna säljverksamheter, som bedrivs kompetensenligt, ska följa särskilda konkurrensregler när de konkurrerar med privata aktörer, vid sidan om de generella konkurrensreglerna. Det är bra såväl för de offentliga aktörerna som för de privata aktörerna. Verksamhet som inte bedrivs kompetensenligt ska rimligen inte bedrivas alls.

Telia instämmer i att nuvarande konfliktlösningsregler bör ersättas med ett nytt regelverk som utformas med utgångspunkt i att offentliga aktörers säljverksamhet drivs på andra villkor än privata aktörers verksamheter. Telia välkomnar det förslag som lämnas i betänkandet att ändra konkurrenslagens konfliktlösningsregel och istället införa en ny lag om offentlig säljverksamhet. Telia delar uppfattningen att statliga, regionala och kommunala aktörer bör behandlas lika och anser att de åtgärder som föreslås för att säkerställa att reglerna upprätthålls är lämpliga, däribland regelbunden utvärdering av respektive särskild redovisning för offentliga säljverksamheter. Det är också naturligt att Konkurrensverket utövar tillsyn och får de utredningsbefogenheter som föreslås. Telia anser dock att det är viktigt att ha kvar den subsidiära talerätten och anser att domstolsprövningen också bör ligga kvar hos Patent- och marknadsdomstolen.

Telia anser dock att utformningen av förbudsbestämmelsen kan förbättras. Enligt Telia är det av största betydelse att den nya lagstiftningen utformas på ett sätt som tar omhand de olika typer av situationer som uppkommer och som är kopplade till offentliga verksamheter och ageranden som negativt påverkar privata aktörers möjlighet att bedriva verksamhet på marknaden.

- Dels bör det säkerställas att lagstiftningen bättre kan hantera frågor som är kopplade till om en verksamhet bedrivs kompetensenligt jämfört med KOS-reglerna. Här avses den typ av frågeställning som uppkom och som Konkurrensverket tillskrev Infrastrukturdepartementet om efter verkets utredning i en fråga avseende det kommunägda företaget Norrsken AB (se ovan). I själva utredningsärendet gjorde Konkurrensverket bedömningen att Norrsken bedriver verksamhet i strid med den kommunala kompetensen, men att den omständigheten att en verksamhet inte är kompetensenlig inte var tillräcklig för ett ingripande med stöd av KOS-reglerna. Enligt Konkurrensverkets skrivelse till Infrastrukturdepartementet föreligger det dock oklarheter om var gränserna för den kommunala kompetensen går på fiber- och bredbandsområdet och i skrivelsen efterfrågade verket ett förtydligande av vilka verksamheter som kommuner får bedriva på fiber- och bredbandsområdet. Ett sådant förtydligande skulle enligt Konkurrensverket kunna minska konfliktytorna mellan det offentliga och det privata på berörda marknader, och medföra förbättrade konkurrensförhållanden. Telia delar den uppfattningen. Huruvida en offentligt bedriven

verksamhet inom fiber- och bredbandsområdet är kompetensenlig är i praktiken själva grundproblemet som påverkar de privata aktörerna på marknaden.

Telia utgår från att det med den föreslagna lagen kommer offentliga säljverksamheter som inte är kompetensenliga att omfattas av förbudet direkt, och prövningen av om de är kompetensenliga kommer att ske hos Konkurrensverket (och eventuellt i domstol).³ Går det inte att konstatera det eller om verksamheten ligger i en gråzon behöver det kunna hanteras inom ramen för lagstiftningen. Eventuella oklarheter om en verksamhet är kompetensenlig eller inte kan inte invänta eventuella klargöranden från lagstiftaren.

- Dels anser Telia att vissa tydliggöranden av lagens förbud bör göras. Bakgrunden till det är de olika fall som Telia exemplifierat ovan i yttrandet. Därtill anser Telia att de begrepp som används, däribland begreppet otillbörlig kan behöva ses över. Behovet av tydliggöranden beskrivs nedan.

Vissa tydliggöranden är nödvändiga

Vad bör träffas av förbudet?

Konkurrenslagens nuvarande konfliktlösningsregel omfattar verksamheter och förfaranden i en säljverksamhet som omfattas av 1 kap. 5 § första stycket konkurrenslagen. Säljverksamhet är inte definierat men av nämnda bestämmelse följer att det ska avse en verksamhet av ekonomisk eller kommersiell natur, dock inte till den del verksamheten består i myndighetsutövning.

Det framgår av utredningens beskrivning av Patent- och marknadsdomstolens (PMD) dom avseende Hässleholms kommun⁴ att prövningen enligt konfliktlösningsregeln av det förfarande som tillämpades i det fallet utfördes av en del av kommunen till förmån för en annan del av kommunen. Fall där en enhet främjar en annan enhets verksamhet har följaktligen varit möjliga att pröva utifrån konfliktlösningsregeln. Som framgår av beskrivningen i betänkandet byggde det på att båda enheterna var att betrakta som en säljverksamhet var för sig. PMD konstaterade att Hässleholms kommuns upplåtelser av mark mot ersättning genom markavtal utgjorde säljverksamhet. Den verksamheten hade vägrat att upplåta markavtal. Förfarandet som skulle prövas enligt konfliktlösningsregeln tillämpades emellertid i kommunens säljverksamhet som bestod i att etablera och sälja fiberanslutningar till slutkunder. PMD fann att konkurrensen på den relevanta marknaden hade både snedvridits och hämmats som en följd av kommunens förfarande, något som enligt domstolen utgjorde en relativt allvarlig konkurrensbegränsning.

Som beskrivits ovan sker liknande fall av utestängning på telekommarknaden genom åtgärder från en kommunal enhet till förmån en annan kommunal enhet, ofta det kommunala fibernätet. Det kan ske utan att det den förstränte enheten i sig bedriver någon säljverksamhet i det avseende som utestängningen sker. Det kan vara en ren vägran i någon form av tillståndsförfarande, men den sker till förmån för en annan av kommunen bedriven verksamhet. Oavsett i vilken form av verksamhet t.ex. en vägran att ge tillträde sker (även i någon form av myndighetsutövning) kan effekten bli likadan.

I den föreslagna lagen har begreppet "säljverksamhet" definierats som "en verksamhet som består i att tillhandahålla varor, tjänster och andra nyttigheter på marknaden, dock inte till den del verksamheten består i myndighetsutövning". I förslagets författningskommentar anges att genom uttrycket begränsas lagens tillämpningsområde till verksamhet av ekonomisk eller kommersiell natur. Vidare kan antas att inte heller verksamhet som består i myndighetsutövning omfattas, då lagen inte avses vara tillämplig på sådan verksamhet.

³ Jfr s. 431 i betänkandet.

⁴ Dom den 17 december 2020 i mål PMT 1220-20, se s. 286 i Betänkandet.

Det förbud som föreslås beträffande förfaranden i lagens 3 §, avser att "i en säljverksamhet tillämpa" ett förfarande som medför viss negativ effekt. Med motsvarande tillämpning som i fallet beträffande Hässleholms kommun skulle det innebära att både den enhet som t.ex. vägrar visst tillträde etc. och den enhet som gynnas skulle behöva vara en säljverksamhet för att förbudet skulle vara tillämpligt.

Enligt Telia skapar det en omotiverad inskränkning av förbudet.

I utredningen motiveras behovet av regler för offentlig säljverksamhet med de skillnader som finns mellan privata och offentliga aktörer och att de inte konkurrerar på lika villkor (se s. 337 f), däribland att offentliga aktörer kan finansieras av offentliga medel och kan dra nytta sin myndighetsutövande funktion. Av detta följer, enligt Telias mening, att man behöver betrakta den offentliga aktören i ett vidare perspektiv och inte endast det som är säljverksamheten. Annorlunda uttryckt bör den ekonomiska enhetens princip anses gälla för vad en offentlig aktör totalt sett gör i förhållande till en säljverksamhet.

För att tydliggöra detta bör lagtexten avseende förbudet i 3 § också ta med situationen att den offentliga aktören främjar en offentlig säljverksamhet. Telia föreslår följande tillägg i 3 § i utredningens förslag kopplat till en säljverksamhet:

3 § Det är förbjudet för en offentlig aktör att ... i en säljverksamhet *eller för att främja en offentlig aktörs säljverksamhet*, tillämpa ett förfarande, som på ett otillbörligt sätt påverkar eller är ägnat att påverka möjligheterna för privata aktörer att bedriva verksamhet på marknaden.

En annan aspekt av säljverksamhet, med den innebörd som begreppet föreslås ha, är att sådana verksamheter eller förfaranden där varor, tjänster och andra nyttigheter inte tillhandahålls "på marknaden" inte omfattas av förbudsbestämmelsen, i den mån de skulle skapa sådana effekter som anges. Att verksamheten ska bedrivas på marknaden innebär att försäljning inom den egna verksamheten inte omfattas.

Vissa verksamheter är följaktligen till sin natur inte "säljverksamheter", t.ex. då verksamheten endast sker för att tillgodose ett "eget bruk". Likväl kan sådana verksamheter vara ägnade att eller i alla fall påverka privata aktörer och marknadens funktionssätt och därmed få mycket stora marknadsstörande konsekvenser. Verksamheter som bedrivs för eget bruk kan även avse något som tänkbart inte är kompetensenligt att bedriva ens för eget bruk utan bör upphandlas på marknaden (jfr diskussionen i betänkandet om interna och externa motiv, s. 349 ff).

Det kan inom Telias verksamhetsområden avse till exempel att kommunikationsnät byggs upp av en offentlig aktör "för eget bruk", men som enkelt kan erbjudas angränsande verksamheten, eller verksamheter med vilka den offentliga aktören samarbetar. Om något anses tillhandahållas "på marknaden" blir då en nyckelfråga men de negativa effekter som lagstiftningen förmodas avse att undvika kan redan ha inträffat.

I betänkandet konstateras att effekter av offentliga aktörers närvaro kan uppstå i tidiga skeden. I betänkandet (s. 346) angående olika typfall bakom konfliktlösningsregeln finns bl.a. följande situation:

Ytterligare ett fall är när den offentliga aktörens blotta närvaro på en marknad har en otillbörlig påverkan på privata aktörers möjligheter att bedriva sin verksamhet på marknaden. En offentlig aktörs närvaro kan få till följd att privata aktörer har svårt att etablera sig på marknaden eller att expandera sin verksamhet. Den otillbörliga påverkan kan även yttra sig i att privata aktörer inte kan träda in på marknaden.

I betänkandets författningskommentar till 3 § (s. 533) finns även följande situation angiven:

I vissa fall kan redan den blotta närvaron av den offentliga aktören på en marknad leda till att privata alternativ faller bort eller att privata aktörer över huvud taget inte träder in på marknaden. Det kan även vara så att de privata företagens tillväxt och utveckling i övrigt hejdas eller på

annat sätt hålls tillbaka. Vad som ska betraktas som en otillbörlig påverkan i form av blotta närvaron på en marknad får bedömas i det enskilda fallet med hänsyn till marknadsförhållandena.

Exemplen på situationer avser hur effekterna kan uppstå, och frågan är varför det bör förutsättas att det är en pågående säljverksamhet som orsakar effekten, när även verksamheter "för eget bruk", t.ex. utbyggnad av kommunikationsnät, kan skapa motsvarande negativa effekter.

Även sådana verksamheter, som inte är en befintlig säljverksamhet, bör enligt Telia kunna prövas om de skapar otillbörlig påverkan på marknaden respektive om de är försvarbara från allmän synpunkt. I annat fall kommer de mest allvarliga fallen som idag skadar tillväxt i den privata sektorn att inte falla under lagen eller ens kunna ifrågasättas.

För säljverksamheter och andra verksamheter med otillbörliga effekter bedömer Telia dessutom att det framstår mer ändamålsenligt att de ska kunna förbjudas genom ett beslut, dvs. likt dagens KOS-regler, snarare än att det råder ett alltid verkande förbud. Att förfaranden i en verksamhet (eller för att främja en offentlig aktörs säljverksamhet) med otillbörliga effekter (eller liknande) bör vara föremål för ett alltid gällande förbud framstår som rimligt och är jämförbart med konkurrenslagens alltid gällande förbud mot missbruk av dominerande ställning. Enligt Telias mening är det dock inte lika självklart att en viss verksamhet bör vara omedelbart förbjuden. Ovan har frågan om en verksamhets kompetensenlighet berörts. Om verksamheten är i en gråzon, vad gäller då, och hur vet verksamhetsutövaren och omgivningen det? Härtill kommer frågan om den civilrättsliga effekten av att en verksamhet är förbjuden på t.ex. avtal ingåtts i en förbjuden verksamhet (jfr 2 kap. 6 § konkurrenslagen).

Enligt Telias bedömning bör ett tillägg till den föreslagna lagen införas där såväl säljverksamheter som "andra verksamheter" med otillbörlig effekt kan ifrågasättas och kunna förbjudas. Någon annan legal möjlighet att låta pröva en sådan annan verksamhet med skadliga effekter på marknaden finns i praktiken inte.

För att fullt ut täcka in situationer som utredningen berört och som hämmar viktiga investeringar i infrastruktur, forskning och utveckling anser Telia att 3 § i förslaget delas upp. 3 § bör behandla ett alltid gällande förbud mot förfaranden på det sätt som föreslagits ovan, och en ny bestämmelse bör behandla verksamheter med otillbörliga effekter, där sådana verksamheter får förbjudas under vissa förutsättningar, exempelvis på följande sätt.

X § En offentlig aktör får förbjudas att bedriva en viss säljverksamhet eller en verksamhet som utan att vara en säljverksamhet bedrivs för att tillgodose den offentliga aktörens eget behov eller intressen, om verksamheten otillbörligt påverkar eller är ägnat att påverka möjligheterna för privata aktörer att bedriva verksamhet på marknaden.

En sådan verksamhet får dock inte förbjudas, om den är försvarbar från allmän synpunkt.

Den av Telia föreslagna bestämmelsen avser likt 3 kap. 27 § konkurrenslagen att verksamheter får förbjudas i enskilda fall. Utöver säljverksamheter har också lagts till sådana verksamheter som inte (eller inte ännu) är att betrakta som säljverksamheter men som på grund av den offentliga aktörens "verksamhet", t.ex. för att tillgodose ett eget behov eller för en kommande säljverksamhet, skapar en otillbörlig (eller liknande) påverkan på privata aktörers möjlighet att bedriva verksamhet på marknaden. Om en sådan verksamhet innebär en investering i t.ex. en infrastruktur innebär det att investeringsförutsättningarna på den privata marknaden helt förändras, exempelvis regioner som bygger egna 5G nät. Om en sådan verksamhet endast syftar till att tillgodose ett internt behov hos den offentlige aktören innebär det att en motsvarande del av marknaden stängts för de egentliga marknadsaktörerna. Vid prövningen av om en intern verksamhet för eget behov är

försvarbar från allmän synpunkt prövas frågan om verksamhetens kompetensenlighet på motsvarande sätt som för säljverksamheter.

Begreppet otillbörlig m.m.

I likhet med vad Svenskt Näringsliv framför i sitt remissvar på betänkandet anser Telia att begreppet otillbörlig framstår som mindre lämpligt, i synnerhet när det gäller frågan om ett förbud för en verksamhet. Även begreppet "ägnad att" bör övervägas som Svenskt Näringsliv framför. Telia ansluter sig till vad Svenskt Näringsliv anför om detta i sitt remissvar.

Subsidiär talerätt

Förslaget till en lag om offentlig säljverksamhet syftar enligt betänkandet (s. 339 f) till att skapa en fungerande konkurrens till förmån för konsumenterna och samhällsekonomin. De offentliga aktörerna kan påverka privata aktörers möjlighet på marknaden negativt. För att öka reglernas genomslag föreslås att en förbudsreglering införs. Som berörts ovan riktar sig förbudet materiellt mot förfaranden och verksamheter som påverkar möjligheterna för privata aktörer att bedriva sin verksamhet på marknaden. De privata företagens möjlighet att bedriva sin verksamhet är således det helt centrala i regleringen.

Enligt förslaget är dock möjligheterna för de privata aktörerna att ta till vara sin rätt inte lika centrala. De privata aktörerna kan naturligtvis anmäla ett ifrågasatt förfarande eller en verksamhet till Konkurrensverket, och hoppas på att Konkurrensverket utreder frågan inom ramen för sina prioriteringar. Dock stannar rättigheten där.

I den mån Konkurrensverket beslutar att inte ta upp eller utreda ärendet föreslås inte någon s.k. subsidiär talerätt som idag gäller enligt KOS-reglerna. Någon möjlighet att överklaga ett beslut från Konkurrensverket att inte pröva ett ärende eller att "fria" en offentlig aktör finns inte heller enligt betänkandet. Samtliga beslut som enligt förslaget kan överklagas enligt 20 § kan möjligen överklagas av det offentliga företaget, men i praktiken inte av någon privat aktör som upplever sig drabbad av t.ex. ett offentligt företags förfarande eller en viss verksamhet.

Enligt Telia är detta en allvarlig obalans i den föreslagna regleringen, så pass att den föreslagna regleringen skulle kunna anses bristfällig sett till de europeiska rättsprinciperna när det gäller tillgång till rättslig prövning. Berörda företag måste enligt Telia åtminstone ha möjlighet att föra en subsidiär talan för det fall Konkurrensverket beslutar att inte ta upp ett ärende, av t.ex. resurs eller prioriteringsskäl. I annat fall blir värdet av lagstiftningen begränsat till vad Konkurrensverket faktiskt har möjlighet eller väljer att utreda och beivra.

Utredningens förslag att det inte bör införas en subsidiär talerätt motiveras av att det inte faller sig naturligt då mål enligt lagen föreslås prövas av allmän förvaltningsdomstol. Det anges vidare att ett utfärdande av ett förbud förutsätter att en relativt omfattande prövning av bland annat marknadsförhållanden görs av domstolen, vilket ter sig mindre lämpligt i förvaltningsrätt (s. 434). Utredningen noterar och konstaterar samtidigt att den enskilda näringsidkarens intressen kan åsidosättas om den subsidiära talerätten tas bort. Trots detta finns ingen subsidiär talerätt med i förslaget.

Telia anser att en subsidiär talerätt på ett påtagligt sätt kan bidra till ett genomslag för regleringen. I den mån det anses finnas ett hinder för subsidiär talerätt genom vilken instans som ska pröva överklaganden, bör inte förvaltningsdomstolar pröva frågor enligt lagen utan istället, som idag, patent- och marknadsdomstolarna.

